

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
5.9.2006

14

Potraty v Moravskoslezském kraji v roce 2005

Abortions in the Moravskoslezský region in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o potratech v Moravskoslezském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ženách s českou státní příslušností majících v kraji trvalé bydliště a cizinky s pobytem nad 90 dnů, které podstoupily potrat. Údaje jsou členěny podle druhu potratu, území, věku a rodinného stavu ženy. Informace je doplněna grafy se statistickými údaji v časových řadách.

Summary

Information on health care in the Moravskoslezský region in 2005 contains data on Czech citizens with permanent residence in the region and on foreigners with a stay over 90 days who have undergone abortions. The data are presented by abortion category, district, age and by woman's marital status. The information is supplemented by charts following statistical data in time series.

Dlouhodobý trend poklesu počtu potratů, který je v České republice i v Moravskoslezském kraji sledován již od počátku 90tých let, pokračoval i v roce 2005. V posledních letech je však znatelné postupné zpomalování tohoto procesu.

Struktura potratů podle druhů se oproti roku 2004 téměř nezměnila. Umělá přerušení těhotenství (dále jen UPT) představují 67 %, na potraty samovolné připadá 29 % a mimoděložní těhotenství tvoří 4 % z celku. Ostatní potraty, což jsou především nelegální, nebyly v kraji žádné, v ČR pouze 1.

V roce 2005 bylo v kraji zaznamenáno 4 629 (ČR 40 023) potratů. Z celku představovaly interrupce 3 108 případů, z nichž miniinterrupcí bylo provedeno 2 461, což činilo 79 %. Samovolných potratů bylo vykázáno 1 362 (ČR 12 245) případů a mimoděložních těhotenství 159 (ČR 1 324) případů. Ze zdravotních důvodů bylo provedeno 21 % UPT, absolutně 654 potratů (ČR 4 678).

V přepočtu na 100 narozených dětí zaznamenaly nejvyšší údaje okresy Karviná 45,78 a Bruntál 41,70 potratů. Průměr v kraji 37,87 je nižší než průměr v ČR 39,04 potratů na 100 narozených. Nejnižší údaj 32,36 potratů na 100 narozených vykazuje okres Nový Jičín.

Na 1 000 žen fertilního věku bylo provedeno nejvíce potratů v okrese Bruntál 16,71 a v okrese Karviná 16,31, v kraji připadlo 14,80 a v ČR 15,89 potratů.

Z hlediska věkové struktury žen dochází k poklesu míry potratovosti téměř ve všech věkových skupinách. Nežádoucí je počet dívek do 14 let, které podstoupily interrupci. V kraji to byly 4 dívky (ČR 47). Nejvíce interrupcí podstoupily ženy ve věku 25-29 let, 737 žen, což představuje 24 % z celku, v přepočtu 14,7 na 1 000 žen stejné věkové skupiny. Na druhém místě bylo nejvíce UPT prováděno ženám ve věku 30-34 let, absolutně 701 interrupcí, na 1 000 žen stejné věkové skupiny 14,3.

Z pohledu vzdělání nejvíce potratů bylo u žen se středním odborným vzděláním 1 696, dále s úplným středním odborným vzděláním 1 039. Celkem připadlo na ženy se základním vzděláním (ukončeným i neukončeným) 23 % (ČR 19 %) potratů, na ženy se středním vzděláním (odborným, úplným odborným a úplným všeobecným) 70 % (ČR 64 %) a na ženy vysokoškolsky vzdělané (vč. bakalářského vzdělání) 7 % (ČR 7 %) potratů. Mezi potraty vysokoškolaček představovaly samovolné potraty 51 %, mezi potraty žen se základním vzděláním pouze 24 %. U žen se základním vzděláním tvořily interrupce 73 %, u vysokoškolaček jen 46 %.

Vzhledem k počtu živě narozených dětí bylo nejvíce interrupcí realizováno v roce 2005 u matek se dvěma dětmi 1 119 interrupcí, což představuje 36,0 %. Procento žen s jedním dítětem činilo 25,5 % všech UPT a přibližně stejně byly zastoupeny ženy bezdětné 24,8 % UPT. Ženy se třemi a více dětmi tvořily 13,7 % žen, kterým bylo umělé přerušování těhotenství provedeno. U samovolných potratů bylo rozložení jiné. Zde bylo nejvíce bezdětných žen 40 %, pak s jedním dítětem 34 % a dále žen se dvěma a více dětmi 26 %.

Přes zvyšující se podíl dětí narozených mimo manželství, i nadále bylo nejvíce potratů evidováno mezi vdanými ženami 46 % z celku. Kolem 40 % potratů připadlo na svobodné ženy, 13 % rozvedené a 1 % ovdovělé a družky. V samovolných potratech představovaly vdané ženy 54 % (ČR 56 %). Počet svobodných žen podstupujících interrupci 43,1 %, absolutně 1 341 žen, byl téměř shodný s počtem žen vdaných 42,5 %, absolutně 1 321 UPT.

Od roku 2004 zpracovává a publikuje ÚZIS ČR data o potratech souhrnně za české občanky i cizinky. V roce 2005 bylo v ČR evidováno 2 238 potratů cizinek, z toho 55 bylo provedeno v Moravskoslezském kraji. Cizinky se na celkovém počtu potratů v kraji podílely 1,2 % (ČR 5,6 %).

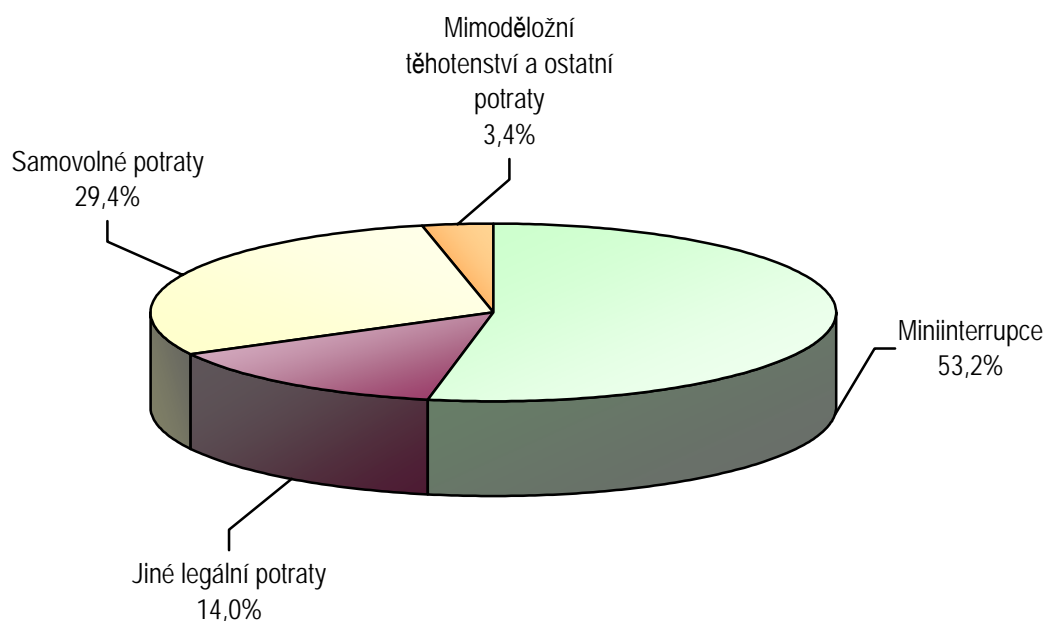
Největší prostor pro snižování počtu potratů je u UPT, kterých i nadále nejvíce ubývá. Za hlavní příčinu tohoto pozitivního jevu lze považovat narůstající procento žen užívajících hormonální a nitroděložní antikoncepci pod lékařským dohledem. Přispívají k tomu i větší možnosti seberealizace mladých lidí a odpovědnější forma reprodukčního chování, také zavedení poplatku za provedení jiného potratu než ze zdravotních důvodů.

ÚZIS ČR, Moravskoslezský krajský odbor
adresa: 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava - Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: kozlikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

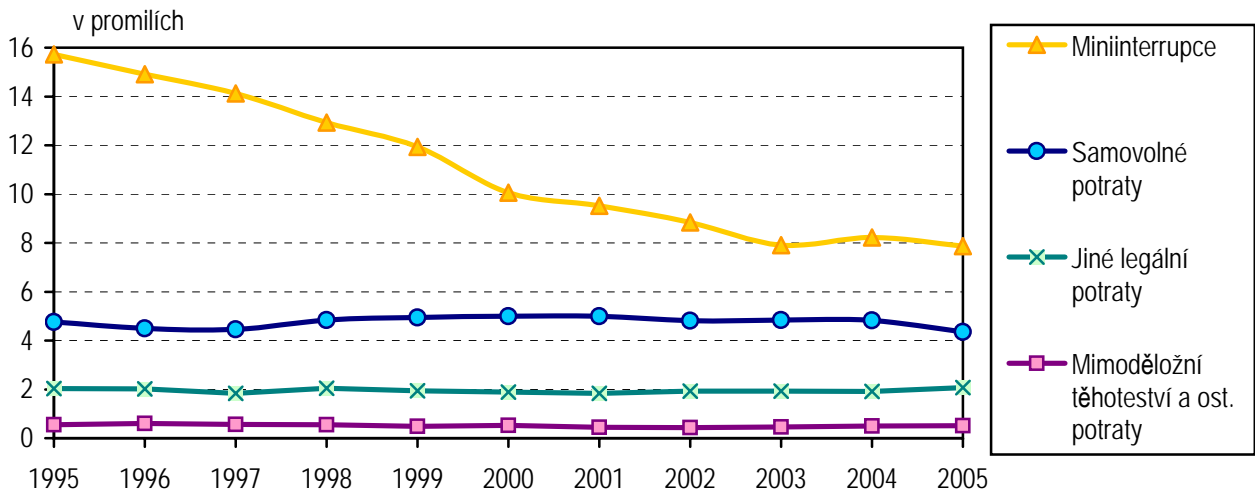
Potraty podle jejich druhu a okresu bydliště ženy v roce 2005

Území, okres	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimoděložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini-interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
absolutně								
Bruntál	109	261	27	288	57	13	-	410
Frydek-Místek	278	353	66	419	84	34	-	731
Karviná	373	520	178	698	141	47	-	1 118
Nový Jičín	120	267	115	382	141	20	-	522
Opava	200	335	64	399	75	24	-	623
Ostrava	282	725	197	922	156	21	-	1 225
Moravskoslezský kraj	1 362	2 461	647	3 108	654	159	-	4 629
ČR	12 245	20 519	5 934	26 453	4 678	1 324	1	40 023
na 1 000 žen fertilního věku (15-49) v daném území								
Bruntál	4,44	10,64	1,10	11,74	2,32	0,53	-	16,71
Frydek-Místek	4,94	6,27	1,17	7,44	1,49	0,60	-	12,98
Karviná	5,44	7,58	2,60	10,18	2,06	0,69	-	16,31
Nový Jičín	3,01	6,70	2,88	9,58	3,54	0,50	-	13,09
Opava	4,41	7,39	1,41	8,80	1,65	0,53	-	13,74
Ostrava	3,61	9,28	2,52	11,80	2,00	0,27	-	15,68
Moravskoslezský kraj	4,35	7,87	2,07	9,94	2,09	0,51	-	14,80
ČR	4,86	8,14	2,36	10,50	1,86	0,53	0,00	15,89

Struktura potratů podle druhu v roce 2005

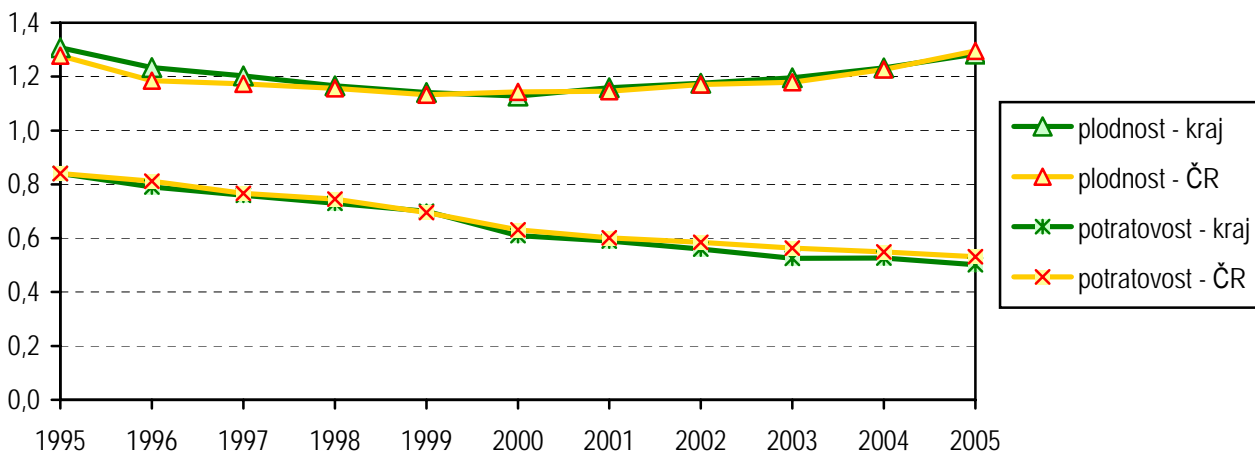

Vývoj potratovosti *) v letech 1995-2005

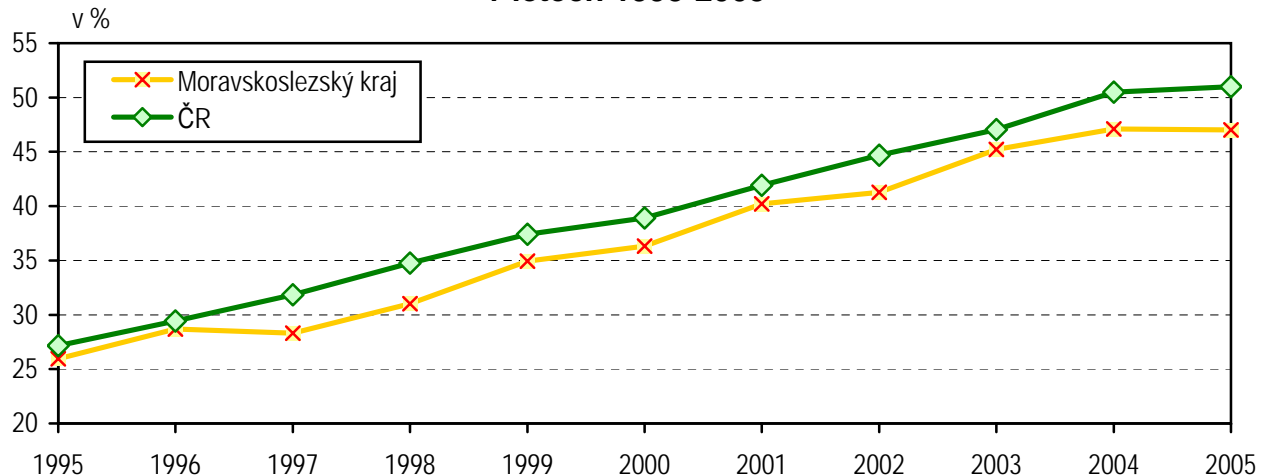
*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let) v příslušném roce

Vývoj úhrnné *) plodnosti a potratovosti v letech 1995-2005

*) Počet porodů (resp. potratů), který připadá na jednu ženu v průběhu jejího reprodukčního období

Vývoj podílu žen fertilního věku užívajících antikoncepci *) v letech 1995-2005

*) Hormonální a nitroděložní

Potratovost *) podle věku ženy v roce 2005

Věkové skupiny	Samovolné potraty	Umělá přerušeni těhotenství				Mimo- děložní těhotenství	Ostatní potraty	Potraty celkem
		mini- interrupce	jiné legální	celkem UPT	z toho ze zdrav. důvodů			
15-19	1,96	5,56	1,87	7,43	0,38	0,02	-	9,42
20-24	4,60	10,85	3,57	14,42	1,67	0,38	-	19,40
25-29	9,47	11,18	3,48	14,66	2,15	0,86	-	24,99
30-34	7,25	11,94	2,37	14,31	2,43	1,35	-	22,90
35-39	3,95	9,54	1,94	11,48	2,20	0,64	-	16,07
40-44	1,79	4,27	0,98	5,25	5,06	0,12	-	7,15
45-49	0,16	0,53	0,02	0,55	0,55	0,02	-	0,74
Celkem	4,35	7,87	2,07	9,94	2,09	0,51	-	14,80

*) Počet potratů na 1 000 žen fertilního věku (15-49 let)

**Procento žen absolvujících umělé přerušeni těhotenství
v letech 2000, 2004 a 2005 podle věkových kategorií**

